

РЕШЕНИЕ

№ 21328

гр. София, 28.05.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 60 състав, в публично заседание на 05.03.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Георги Терзиев

при участието на секретаря Паола Георгиева, като разгледа дело номер **10045** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл. 13, ал. 9 от Закона за енергетиката /ЗЕ/.

Образувано е по жалба на „ГРОМА ХОЛД“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място] поле, [община], Производствена база на „Грома холд“ ЕООД, представлявано от управителя В. В., чрез адв. Р. Р., срещу Решение № Ж-789/20.08.2025 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране, с което е прекратено административното производство, образувано по жалба на дружеството срещу Становище SAP № ИВ-32-22-41316 за условията и начина за присъединяване на обект за производство на електрическа енергия към електроразпределителната мрежа на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД.

В жалбата се поддържа, че оспореното решение е незаконосъобразно, като постановено при съществени нарушения на административнопроизводствените правила, при неправилно приложение на материалния закон и при липса на пълни и последователни мотиви относно съществения предмет на спора. Излагат се подробни съображения, че административният орган формално е обсъдил техническите параметри на предвиденото присъединяване, но не е извършил необходимия материалноправен анализ относно характера на конкретно предвидените съоръжения и дейности, както и относно разграничението между съоръжения за присъединяване и дейности по развитие и реконструкция на електроразпределителната мрежа. Поддържа се, че КЕВР неправилно е възприела изцяло техническата теза на мрежовия оператор, без да извърши самостоятелна преценка на релевантните факти и възражения на страните, включително относно приложението на чл. 27 от Закона за енергията от възобновяеми източници и значението на границата на собственост. Навеждат се доводи, че значителна част от предвидените съоръжения

се намират извън границата на собственост на производителя и по естеството си представляват дейности по развитие и реконструкция на мрежата, които не могат да бъдат квалифицирани като индивидуални присъединителни съоръжения. Поддържа се още, че решението е постановено в противоречие със задължителните указания, дадени с предходните решения на Административен съд София-град и Върховния административен съд по адм. д. № 2649/2024 г. и к. адм. д. № 11917/2024 г., с които преписката е върната на КЕВР за разглеждане на спора по същество. Иска се отмяна на Решение № Ж-789/20.08.2025 г. и връщане на преписката на административния орган за ново произнасяне при съобразяване на дадените от съда указания по тълкуването и прилагането на закона, както и присъждане на сторените по делото разноски.

В съдебно заседание жалбоподателят, редовно уведомен, представлява се от адв. Р., който поддържа жалбата. Моли за отмяна на оспореното решение и претендира сторените по делото съдебно-деловодни разноски по представен списък. В Писмени бележки, депозирани в съда на 17.03.2025 г., излага подробни съображения за основателност на жалбата.

Ответникът – Комисията за енергийно и водно регулиране – редовно уведомен, представлява се юрк. Б., която оспорва жалбата като неоснователна и недоказана. Претендира юрисконсултско възнаграждение и прави възражение за прекомерност на претендираното то жалбоподателя адвокатско възнаграждение. В писмени бележки, депозирани в съда на 10.03.2025 г., излага подробни съображения за неоснователност на жалбата.

Заинтересованата страна – „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД, редовно уведомена, представлява се от юрк. Т., който оспорва жалбата като неоснователна и недоказана. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение и прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение. В писмени бележки, депозирани в съда на 13.03.2026 г., излага подробни съображения за неоснователност на жалбата.

СГП редовно уведомена не изпраща представител, не взема становище.

Административен съд София-град, след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

На 19.05.2022 г. „ГРОМА ХОЛД“ ЕООД е подало до „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД искане с вх. № [ЕГН] за проучване на условията за присъединяване на обект „Фотоволтаична инсталация за производство на електрическа енергия с обща инсталирана мощност до 1 MW върху покрива на сграда с идентификатор 03664.20.56.5 – собствени нужди и продажба“, находящ се в имот с идентификатор 03664.20.56, местност „Полето“, [населено място] поле, [община].

Във връзка с подаденото искане „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД е извършило проучване относно условията за присъединяване на заявения обект към електроразпределителната мрежа, като на основание чл. 53, ал. 2 от Наредба № 6 от 24.02.2014 г. за присъединяване на производители и клиенти на електрическа енергия към преносната или към разпределителните електрически мрежи /отм./ е съгласувало определените условия с „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД. На 26.10.2022 г. в електроразпределителното дружество е постъпило становище от „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД, след което на 28.10.2022 г. „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД е издало Становище № SAP № ИВ-32-22-41316 (л. 18) относно условията и начина за присъединяване на процесния обект.

Съгласно чл. 57 от Наредба № 6/2014 г. /отм./ издадените становища за условията и начина за присъединяване към електрическата мрежа са с валидност една година, като в случай че лицето, подало искането за проучване, не подаде искане за изготвяне на предварителен договор за присъединяване на електрическата централа, придружено с всички изискуеми документи, в

едногодишен срок, процедурата по присъединяване се прекратява.

По делото не е спорно, че „ГРОМА ХОЛД“ ЕООД не е подало в нормативно определения срок заявление за сключване на предварителен договор за присъединяване. На 25.10.2023 г. дружеството е подало възражение срещу определените от електроразпределителното дружество условия за присъединяване. На 06.11.2023 г. „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД е уведомило жалбоподателя, че в духа на коректност и добри търговски практики може да подаде искане за сключване на предварителен договор за присъединяване в срок до 10.11.2023 г., като такова искане не е било подадено.

Административното производство пред КЕВР е образувано по жалба на „ГРОМА ХОЛД“ ЕООД с вх. № Е-13-62-226/16.11.2023 г. срещу Становище SAP № ИВ-32-22-41316 за условията и начина за присъединяване на обект за производство на електрическа енергия към електроразпределителната мрежа на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД, издадено във връзка със заявено от дружеството инвестиционно намерение за изграждане на фотоволтаична електроцентрала.

От съдържанието на становището се установява, че мрежовият оператор е предвидил присъединяването да бъде осъществено посредством изграждане на нов извод от подстанция „Д.“, изграждане на нова въздушна линия, ново комплектно разпределително устройство, нови релейни защиты, вторична комутация, както и извършване на редица дейности по реконструкция на съществуващи електроенергийни съоръжения и прехвърляне на съществуващ трафопост към новия извод.

Жалбоподателят е оспорил така определените условия за присъединяване пред КЕВР, като е поддържал, че значителна част от предвидените дейности не представляват индивидуални съоръжения за присъединяване, а по същество си представляват развитие и реконструкция на електроразпределителната мрежа, които по силата на чл. 116, ал. 3 ЗЕ следва да бъдат извършени от съответния мрежови оператор. В жалбата до КЕВР са изложени подробни съображения относно приложението на чл. 27 ЗЕВИ, характера на предвидените съоръжения и значението на границата на собственост.

В становището са предвидени редица технически мероприятия и съоръжения, свързани с присъединяването на фотоволтаична електроцентрала, включително изграждане на нов извод от подстанция „Д.“, изграждане на нова въздушна линия, реконструкция на съществуващи съоръжения, ново комплектно разпределително устройство, релейни защиты, вторична комутация и прехвърляне на съществуващ трафопост.

По жалбата на „ГРОМА ХОЛД“ ЕООД първоначално е било постановено Решение № Ж-146/14.02.2024 г. на КЕВР, с което административният орган е отказал разглеждане на спора по същество. Това решение е било отменено с решение на Административен съд София-град, постановено по адм. д. № 2649/2024 г., оставено в сила с решение на Върховния административен съд по к. адм. д. № 11917/2024 г., като преписката е върната на КЕВР за ново произнасяне.

В мотивите на постановените съдебни актове Административен съд София-град и Върховният административен съд са приели, че жалбата срещу становището за присъединяване е допустима и че КЕВР е длъжна да разгледа спора по същество, като извърши самостоятелен анализ относно законосъобразността на поставените условия за присъединяване.

При новото разглеждане на преписката е постановено процесното Решение № Ж-789/20.08.2025 г., предмет на настоящото производство.

По делото са приобщени адм. д. № 2649/2024 г. по описа на Административен съд София-град и адм. д. № 11917/2024 г. по описа на ВАС, съдържащи относимите към спора съдебни актове, административната преписка и доказателствата, събрани в рамките на предходните

съдебни производства.

В хода на настоящото съдебно производство е назначена съдебно-техническа експертиза с вещо лице проф. д-р инж. В. Г. К., която е имала за задача, след запознаване с наличната по делото документация и при необходимост извършване на оглед на процесния имот с идентификатор 03664.20.56, находящ се в местност „Полето“, [населено място] поле, [община], да определи къде точно се намира границата на собственост в конкретния случай с оглед приложението на чл. 27 ЗЕВИ и Наредба № 6 от 24.02.2014 г. /отм./, както и кои от изброените в Становище SAP № IB-32-22-41316 от 28.10.2022 г. съоръжения и оборудване попадат в границата на собственост на производителя и кои се намират извън нея.

От заключението на съдебно-техническата експертиза се установява, че вещото лице е извършило оглед на процесния обект – производствената база на „ГРОМА ХОЛД“ ЕООД, като е констатирало наличието на въздушен електропровод 20 kV „Язовира“ и стълб, от който са реализирани кабелни отклонения към трафопостите „А. 2“ и „А. 3“. Вещото лице е посочило, че съгласно т. 3.1 от издаденото становище за присъединяване за осигуряване на присъединяването на обекта към електроразпределителната мрежа е предвидено проектиране и изграждане на двойна стълбовна линия на ВЕЛ 20 kV „Язовира“, п/ст „Д.“, обособяване на нов извод от п/ст „Д.“ до отклонението за ТП „Долно Българчево 1“ с проводник АС-95 мм² с приблизителна дължина 2,5 км, както и прехвърляне на съществуващия трафопост „А. 2“ към нов извод ВЕЛ 20 kV след въвеждане на обекта в експлоатация. В заключението е отразено още, че съгласно т. 3.2 от становището присъединяването на ФЕЦ следва да се осъществи в ТНН на ТП „А. 2“ с ВЛ_2005, който се намира на територията на имота с идентификатор 03664.20.56.

Вещото лице е достигнало до извод, че границата на собственост в конкретния случай е мястото на присъединяване на кабелните крайници на кабелния електропровод на производителя към въздушния електропровод на електроразпределителния оператор, като конкретно това място е РОМ 6417 – разединител за открит монтаж. В експертизата е прието, че електрическите съоръжения, монтирани след РОМ 6417 по посока на ТП „А. 2“ с ВЛ_2005, се намират в границата на собственост на производителя, докато електрическите съоръжения, монтирани след РОМ 6417 по посока п/ст „Д.“, се намират извън тази граница.

Заключението е прието от съда, като страните не са направили възражения срещу неговото приемане и не са ангажирали доказателства, които да го оборват.

Съдът кредитира заключението на съдебно-техническата експертиза като компетентно, обективно, подробно и вътрешно непротиворечиво изготвено, основано на непосредствен оглед на процесния обект и на анализ на относимата техническа документация по делото, като намира, че същото кореспондира с останалия доказателствен материал и има съществено значение за преценката на спорния въпрос относно местоположението на границата на собственост, както и за правната квалификация на предвидените в становището съоръжения и дейности с оглед приложението на чл. 27 ЗЕВИ.

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е подадена срещу подлежащ на съдебен контрол индивидуален административен акт, от лице, имащо право и интерес от оспорването, в срока по чл. 13, ал. 9 ЗЕ, поради което е процесуално ДОПУСТИМА.

Разгледана по същество жалбата е ОСНОВАТЕЛНА.

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, а именно дали същият е издаден от

компетентен административен орган, в предвидената от закона форма, при спазване на административнопроизводствените правила, в съответствие с материалноправните разпоредби и целта на закона.

Настоящият съдебен състав приема, че Решение № Ж-789/20.08.2025 г. е постановено от компетентен административен орган в рамките на предоставените му правомощия по Закона за енергетиката и е прието при наличие на необходимия кворум и мнозинство. Решението е обективизирано в писмена форма и формално съдържа фактически и правни основания за постановяването му.

Независимо от това съдът намира, че при постановяване на оспорения акт са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, включително на чл. 35 и чл. 36 АПК, както и на принципа на служебното начало, прогласен в чл. 9, ал. 1 и ал. 2 АПК, съгласно който административният орган е длъжен служебно да събере и анализира всички относими доказателства и да изясни всички факти и обстоятелства от значение за правилното решаване на спора.

Съгласно чл. 27, ал. 1 ЗЕВИ разходите за изграждане на съоръженията за присъединяване на обект за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници до границата на собственост на електрическите съоръжения са за сметка на производителя. В ал. 2 на същата разпоредба законодателят урежда хипотезите, при които за присъединяването е необходимо извършване на разширение и/или реконструкция на електропреносната или електроразпределителната мрежа, като допуска това да бъде свързано единствено с осигуряване на преносните възможности на съответната мрежа. Разпоредбата на чл. 116, ал. 3 ЗЕ предвижда, че развитието и реконструкцията на електрическите мрежи се извършват от съответния мрежови оператор.

От систематичното тълкуване на посочените разпоредби следва, че законодателят последователно разграничава индивидуалните съоръжения, необходими за присъединяването на конкретния производител, от дейностите по развитие, разширение и реконструкция на електроразпределителната мрежа, които по силата на закона са възложени на съответния мрежови оператор. Именно това разграничение е от съществено значение за законосъобразното определяне на условията за присъединяване и правилното разпределение на финансовата тежест между производителя и мрежовия оператор, тъй като законът не допуска под формата на индивидуални присъединителни мероприятия върху производителя да бъдат прехвърляни разходи, свързани с общото развитие и обезпечаване на мрежовата инфраструктура.

В конкретния случай КЕВР е възприела изцяло техническата теза на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД относно необходимостта от изграждане на нови съоръжения и извършване на реконструкция на съществуващата електроразпределителна инфраструктура, без да извърши необходимия самостоятелен материалноправен анализ относно характера на конкретно предвидените дейности и тяхната правна квалификация съобразно приложимите разпоредби на ЗЕВИ и ЗЕ. В мотивите на решението подробно са обсъждани въпроси, свързани с техническия капацитет на мрежата, необходимостта от нов извод, влиянието върху режимните параметри, сигурността на електроснабдяването и техническите характеристики на електропроводните съоръжения, но липсва последователен правен анализ дали всички предвидени мероприятия представляват присъединителни съоръжения по смисъла на закона или част от тях съставляват дейности по развитие и реконструкция на електроразпределителната мрежа, надхвърлящи рамките на индивидуалното присъединяване на конкретния производител.

Същевременно административният орган не е анализирал основния спорен въпрос по делото, а именно дали всички предвидени в становището мероприятия следва да бъдат

квалифицирани като съоръжения за присъединяване по смисъла на закона или част от тях представляват дейности по развитие, разширение и реконструкция на електроразпределителната мрежа, чието предназначение излиза извън рамките на обезпечаването на индивидуалното присъединяване на конкретния производител. В тази насока липсват конкретни мотиви.

КЕВР не е извършила необходимото разграничение между съоръженията, попадащи в границата на собственост на производителя и тези, които се изграждат извън нея, нито е анализирала дали конкретните мероприятия представляват индивидуални присъединителни съоръжения или по своето естество съставляват дейности по развитие и реконструкция на електроразпределителната мрежа. Този пропуск е съществен, доколкото именно от характера и местоположението на съответните съоръжения зависи приложението на чл. 27 ЗЕВИ и законосъобразността на поставените условия за присъединяване.

В тази насока съдът съобразява и приетата по делото съдебно-техническа експертиза. От заключението на вещото лице, което не е било оспорено от нито една от страните и което съдът кредитира като компетентно, последователно и обективно, се установява по несъмнен начин местоположението на границата на собственост при РОМ 6417, както и обстоятелството, че значителна част от предвидените съоръжения и дейности се намират извън границата на собственост на жалбоподателя. Тези констатации са от пряко значение за правилното приложение на чл. 27 ЗЕВИ, доколкото позволяват разграничаване между съоръженията, обслужващи индивидуалното присъединяване на производителя, и тези, които фактически обезпечават развитие и реконструкция на мрежата.

Въпреки това в мотивите на КЕВР липсва какъвто и да било анализ на значението на границата на собственост и на последиците от това кои съоръжения попадат извън нея. Не е обсъдено дали новият извод от подстанция „Д.“, новата въздушна линия, новото комплектно разпределително устройство, релейните защиты, вторичната комутация и реконструкцията на съществуващи съоръжения представляват индивидуални присъединителни съоръжения по смисъла на закона или по естеството си съставляват дейности по развитие и реконструкция на електроразпределителната мрежа.

Липсата на подобен анализ пречатства осъществяването на ефективен съдебен контрол за законосъобразност, тъй като съдът е поставен в невъзможност да проследи въз основа на какви конкретни фактически и правни съображения административният орган е приел, че всички предвидени дейности следва да бъдат третирани като съоръжения за присъединяване, въпреки че значителна част от тях по своите технически характеристики и местоположение са свързани с развитие на съществуващата мрежова инфраструктура.

Съдът споделя становището, последователно застъпвано и в практиката на Върховния административен съд, че формалното възпроизвеждане на техническите доводи на мрежовия оператор и избирателното цитиране на нормативни разпоредби не покриват изискването за мотивираност на административния акт по смисъла на чл. 59, ал. 2, т. 4 АПК. Същинските мотиви на административния акт следва да съдържат ясно и последователно изложение на фактическите и правните съображения, въз основа на които органът е достигнал до крайния си извод, като бъдат обсъдени всички релевантни възражения и доказателства, имащи отношение към предмета на спора. В случая подобен анализ липсва.

Административният орган е бил длъжен да извърши самостоятелна и последователна преценка на всички относими факти и възражения на страните, включително относно характера на конкретните съоръжения, приложението на чл. 27 ЗЕВИ, значението на границата на собственост и разпределението на разходите между производителя и мрежовия оператор. Вместо това КЕВР практически е възпроизвела техническата теза на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД, без да извърши собствен материалноправен анализ.

Съдът намира още, че административният орган не е изпълнил и задължението си по чл. 35 АПК да изясни всички относими факти и обстоятелства от значение за случая. При наличие на спор относно характера на предвидените съоръжения, необходимостта и обхвата на реконструкцията, местоположението на границата на собственост и приложението на чл. 27 ЗЕВИ, КЕВР е била длъжна да извърши пълен и задълбочен анализ на всички относими технически и правни въпроси, имащи значение за законосъобразното разрешаване на спора. Пропускът да бъде извършен такъв анализ е довел до постановяване на акт при неизяснена фактическа обстановка и непълно приложение на материалния закон.

Настоящият съдебен състав намира за необходимо да подчертае, че съдебният контрол в настоящото производство не следва да се трансформира в пряка техническа или инженерна преценка относно начина на присъединяване и необходимите мрежови мероприятия. Поради това съдът не споделя доводите на жалбоподателя в онази им част, в която се цели съдът сам да определи кои конкретни съоръжения следва да бъдат изградени и за чия сметка, тъй като подобна дейност би излязла извън пределите на съдебния контрол за законосъобразност и би довела до недопустимо изземване на специализираната компетентност на административния орган и мрежовия оператор.

Съгласно закона именно мрежовият оператор, респективно КЕВР в рамките на контролните си правомощия, разполага със специалната компетентност да прецени техническите условия и необходимите мероприятия за присъединяване. Поради това съдът не следва да определя сам техническата схема на присъединяване, да извършва инженерна преценка относно капацитета и параметрите на мрежата или да определя конкретното разпределение на разходите между страните, тъй като предмет на съдебния контрол в настоящото производство е единствено законосъобразността на анализа, извършен от КЕВР при упражняване на предоставените ѝ контролни правомощия.

По изложените съображения съдът приема, че оспореното решение е постановено при съществени нарушения на административнопроизводствените правила, при непълно изясняване на релевантните факти, при липса на пълни и последователни мотиви и при неправилно приложение на материалния закон, поради което същото следва да бъде отменено, а преписката да се изпрати на КЕВР за ново произнасяне при съобразяване на указанията в мотивите на настоящия съдебен акт по тълкуването и прилагането на закона.

При този изход на спора, въз основа на направено искане и представени доказателства за реалност на разноските, в полза на жалбоподателя на основание чл. 143, ал. 1 от АПК следва да бъдат присъдени деловодните разноски, в общ размер на 1 542,50 € (хиляда петстотин четиридесет и две евро и 50 цента), равняващи се 3 016,87 лв. (три хиляди и шестнадесет лева и 87 ст.) на в т.ч. държавна такса 25,56 евро, депозит за вещи лица 750,00 евро и адвокатското възнаграждение в размер на 766,94 евро. Съдът намира за неоснователно направеното от ответника възражение за прекомерност

на адвокатското възнаграждение с оглед фактическата и правна сложност на делото.

По изложените съображения, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-град, III-то отделение, 60-ти състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № Ж-789/20.08.2025 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране.

ИЗПРАЩА преписката на Комисията за енергийно и водно регулиране за ново произнасяне по жалбата на „ГРОМА ХОЛД“ ЕООД при съобразяване на дадените в настоящото решение указания по тълкуването и прилагането на закона.

ОСЪЖДА Комисията за енергийно и водно регулиране да заплати на „ГРОМА ХОЛД“ ЕООД направените по делото разноски в размер на 1 542,50 € (хиляда петстотин четиридесет и две евро и 50 цента), равняващи се 3 016,87 лв.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховен административен съд на Република България в 14-дневен срок от връчване на преписи на страните.

СЪДИЯ: